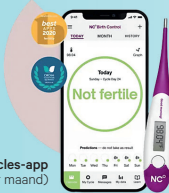

>> 5X FEMTECH

1 FERTILITEITSMANAGEMENT

Fertiliteitstrackers, apps die aangeven op welke dagen de gebruiker vruchtbaar is, gelden als femtechpioniers. Een van de allereerste, Glow, was tot voor kort de meestgebruikte *mobile health*-applicatie ter wereld. Concurrent Clue ging de samenwerking aan met L'Oréal, om de invloed van de menstruatiecyclus op je huid verder te onderzoeken. Intussen bestaan er tig veel vaginale sensoren en slimme thermometers die laten weten wanneer de eisprong op til is. Helaas blijken ze niet altijd even accuraat: de klinische studies waarop vruchtbaarheidstracker *Daysy* zijn claims baseert, vertonen grote methodologische fouten. Pijnlijk, zeker als je weet dat zulke toestellen 200 à 300 euro kosten. 'Koppels die met vruchtbaarheidsproblemen kampen, zijn een grote en kwetsbare groep', erkent Kas. 'Dat er toestellen zonder fatsoenlijke controle op de markt raken, is problematisch. Een CE-markering is een goede toetsteen: de producten ondergingen dezelfde strenge controles als medicijnen en zijn veilig in gebruik – ook op privacyvlak. In de ideale wereld worden zulke producten gecontroleerd en voorgeschreven door gynaecologen en huisdokters. Helaas zijn zij onvoldoende bekend met de materie. Maar daar wordt aan gewerkt: digitale technologie de artsenopleiding binnenloodsen, is een van mijn opdrachten aan de UGenit.'

Natural Cycles-app
(vanaf € 8,99 per maand)

3 POSTNATALE ZORG

Deze producten maken het leven van kersverse mama's makkelijker, of gaan de strijd aan met postzwangerschapskwaaltjes die voordien taboe waren. Binnenkort wordt Coroflo gelanceerd, een slim tepelhoedje dat de hoeveelheid geproduceerde melk meet met een slimme app. De meerderheid stopt namelijk met borstvoeding omdat ze vrezen dat hun kindje te weinig voeding krijgt.

De **Elvie Pump** is een draagbare elektrische en geluidloze borstkolf (vanaf € 299).

De **Elvie Trainer** traint je bekkenbodemspieren met behulp van een app (€ 199).

Antiek-menstruatiecup van Beppy (€ 4395 voor 2 stuks)

2 MENSTRUATIE-INNOVATIE

Het assortiment menstruatieproducten breidde de laatste jaren opvallend uit. Van ecologische menstruatiecupps tot gebruiksvriendelijke 'period panties', de keuze is dus zeker niet langer beperkt tot de twee klassiekers, maandverband en tampons. In het klassieke segment speelt het milieu ook steeds vaker een rol: merken als Yoni zetten bijvoorbeeld in op chemicalienvrije producten.

Menstruatie slip (vanaf € 35), Chantelle, verkrijgbaar in diverse modellen.

4 PREVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG

Koen Kas: 'Op gezondheidsvlak gaan we eigenlijk 3.000 jaar terug in de tijd, naar het oude China, waar dokters de klok rond over de gezondheid van rijke mensen waakten. Moderne 'health companions' nemen die rol anno 2022 weer op. Dan denk ik bijvoorbeeld aan een app die vrouwen van 20 à 30 coacht om hun risico op botontkalking op latere leeftijd te minimaliseren. Of allerlei apparatjes en opzetsukjes die een vrouw toelaten om thuis allerlei gezondheidsgegevens te verzamelen: er bestaan al toestelletjes waarmee je thuis een mammografie, vaginale echografie of uitstrijkje kan uitvoeren. Andere interessante nieuwkomers zijn tests waarmee je thuis via een urinestaal HPV kan opsporen of de ziekte van Crohn kan detecteren. In dat laatste geval slik je een capsule met een minuscule cameraatje in, dat door je darmen reist en de dokter vanop afstand een blik gunt in je darmen.'

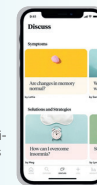

5 MENOPAUAZALE VERLICHTING

Binnen de femtech bleef de menopauze lang het ondergeschoven kindje. Maar sinds 2020 is de inhaalweging ingezet. Om het met de woorden van ingenieur Peter Astbury te zeggen: 'Als je een door jou bedacht idee googelt, heb je 99 procent kans dat je 'uitvinding' al bedacht werd door iemand anders. Tenzij je iets bedenkt tegen menopauzale klachten: daar lijkt niemand zich mee bezig te houden.' Hij vond de Grace Cooling Bracelet uit, een slimme polsband die opvliegers voelt opkomen én ze afweert dankzij een geïntegreerde verkoelende patch. Voorlopig blijft het nog even wachten op de productlancering.

De **Menopod** (€ 157,74) is een draagbaar antiopvliegermiddelje met het formaat van een computermuis.

Over de overgang bestaan nog veel onduidelijkheden. De **Caria-app** wil gebruikers de (peri)menopauze leren begrijpen en managen (vanaf € 8,79 per maand).

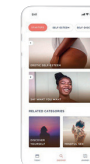
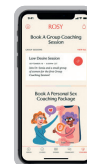

6 SEKSUELE WELLNESS

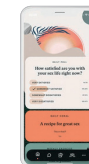
Ook binnen de seksspeeltjesbusiness waait een frisse wind: dankzij vrouwelijke designers ligt de nadruk steeds vaker op wat vrouwen willen en nodig hebben. Dat resulteerde in het ontwerp van de luchtdrukstimulator, die de clitoris stimuleert door middel van luchtdruk-golfjes in plaats van trillingen. Maar ook erotische podcasts en intimiteitsapps kan je als pure femtech beschouwen: geen platte porno, maar 'seksuele wellness'.

'Aer' van **Dame** (€ 94,95), via erotische-verbeelding.be

De apps **Rosy** (vanaf € 8,79 per maand) en **Emjoy** (vanaf € 9,67 per maand) richten zich op seksuele wellness en wellbeing: je kan podcasts over seksuele problemen beluisteren, maar ook erotische verhalen.

De **Coral-app** fungeert als een digitale relatiehulp voor koppels en singles (vanaf € 35,22 per jaar).

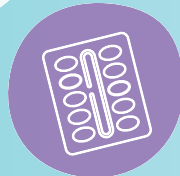
BELGISCHE PRIMEUR

Vanaf 22 februari wordt **We Are Health** gelanceerd, een platform dat een duurzaam burgerlijk-wetenschappelijk ecosysteem voor persoonlijke gezondheidsgegevens wil creëren. **Koen Kas:** 'Het is het eerste platform waar elke Belgische burger zijn persoonlijke gezondheidsdata kan opladen. Daarna krijgt hij een aanbod van toepassingen die aansluiten bij zijn interesses, levensstijl en eventuele onderliggende aandoeningen. Heeft Koen Kas last van stress? Dan krijgt hij – volledig anoniem welteverstaan – het bericht dat er binnenkort op twee straten van zijn deur een lezing over mindfulness zal plaatsvinden. Bij interesse voegt hij de uitnodiging met een eenvoudige klik toe aan zijn digitale agenda. Iemand die met overgewicht worstelt, krijgt dan weer een lijstje met apps voorgesteld waarvan de werking klinisch bewezen is. Zo ontstaat een betrouwbaar platform dat mensen gidst richting een gezonder leven, maar de burger wel in de cockpit zet. Hoe meer spelers er mee op de wagen springen, hoe meer voordelen we er in de toekomst aan kunnen koppelen: dat wie z'n 10.000 stappen per dag haalt, op Streamz een aflevering van zijn favoriete serie in primeur kan bekijken als beloning, bijvoorbeeld.' **We Are Health** is een initiatief van VITO, het Vlaams Patiëntenplatform, Domus Medica, Zorgnet-Icuo en de Koning Boudewijnstichting. [Alle info: we-are-health.be](http://alle.info:we-are-health.be)

8 MAART =
INTERNATIONALE
VROUWENDAG

FEMTECH boomt

Last van pijnlijke maandstonden, vruchtbaarheidsproblemen, bekkeninstabiliteit of menopauzale klachten? *Exit* 'bijt maar op je tanden' als advies. *Enter* apps, wearables en andere tools die het vrouw-zijn een pak aangenamer maken. Van taboe naar *booming business*: femtech zoekt een oplossing voor diverse vrouwenkwalen.

eerst achterhalen welk probleem zich juist stelt. Op dat vlak hebben vrouwen een ferme streep voor: zij stellen zich het soort vragen waar mannen niet eens aan denken', weet **gezondheidsfuroloog Koen Kas (UGent)**. Hij verwijst daarbij naar een van de eerste femtechproducten die het tot de rekken van de grote multimedia-ketens schopte, de digitale bekkenbodetrainer. De populariteit van het toestel heeft ongetwijfeld te maken met zijn tot de verbeelding sprekende opzet. 'Het laat je toe om op een laagdrempelige manier je bekkenbodemspieren te trainen en voorkomt of verhelpt zo incontinentie. Daarvoor hoef je slechts een klein apparaatje in te brengen in je vagina, waarna je via je smartphone feedback krijgt over de door jou uitgevoerde bekkenbodem oefeningen. Zo'n 'videogame voor de vagina', daar zou een mannelijk team over honderd jaar nog niet op gekomen zijn.'

DE EXPERT

Prof. dr. Koen Kas, moleculair oncoloog (UGent), gezondheidsfuroloog en CEO van Healthskouts, digitalhealth.be

De tijd dat technologie voor vrouwen gelijkstond aan bloemige apps met dieettips, roze ladyshaves en virtuele make-overs, ligt achter ons. Anno 2022 omhelst het begrip 'femtech' – een samentrekking van de woorden 'female' en 'technology' – alle innovaties die een antwoord bieden op de vrouwelijke noden, kwalen en uitdagingen. Dat die verder gaan dan een calorie-fobie of ingegroeide haartjes, lijkt nu eindelijk tot de technologiebranche doorgedrongen. Ergens logisch: binnen de femtechwereld gelden vrouwen niet alleen als doelgroep, maar ook als grootste gangmakers. 'Wat maakt een product succesvol? De vereiste dat het tegemoetkomt aan een concrete behoefte. Daarvoor moet je

TANTE KAAT GAAT DIGITAAL

Ter info: de bekkenbodetrainer in kwestie, van het Britse merk Elvie, werd in 2013 bedacht door Tania Boler, die na haar bevalling aan den lijve ondervond dat een verzwakte bekkenbodemspier een veelvoorkomende, maar doodgezwegen postzwangerschapskwaal is. 'Als ik een probleem of behoefte heb en ik verzin er iets op, dan weet ik dat ik daar al minstens één klant voor heb: mezelf', geeft prof. Kas als simpele verklaring voor het succes. Ook optimalisatie is een belangrijk onderdeel. 'Femtech wil ook de gebruikerservaring van bestaande producten verbeteren. Zo organiseerde het MIT – een van 's werelds grootste techscholen – al twee keer een 'Make the Breast Pump Not Suck'-hackaton. Dat is een evenement waarin deelnemers in teamverband een ingewikkeld vraagstuk proberen op te lossen. In dit geval: hoe maken we borstkolven minder pijnlijk, luidruchtig en opzichtig? Het resulteerde in de ontwikkeling van een draadloos en geluidloos model dat in de bh past en te bedienen is via een app.' Bij het bedenken van hun uitvindingen kunnen de ondernemers ook uit door henzelf uitgeteste huis-tuin-en-keukenoplossingen putten. Even het hoofd in de diepvries steken om een opvlieger te bekampen, is zo'n typische tip van Tante Kaat die vertaald werd naar een doeltreffende femtechoplossing, vertelt de gezondheidsfuroloog. 'Tegenwoordig bestaat er een virtualrealitybril om opvliegers te bestrijden. Door je denkbeeldig onder te dompelen in een sneeuwlandschap, prikelt deze tool het deel van je brein dat je interne lichaamstemperatuur reguleert. Femtech op zijn best!'

VRUCHT VAN EMANCIPATIE

Fertiliteitstools, zoals ovulatietrackers en apps om de menstruatiecyclus te managen, trokken de huidige femtechbeweging op gang, weet Kas. 'De meestgebruikte tools binnen dit domein zijn apps als Glow en Clue, een soort moderne kalendermethodes die via artificiële intelligentie

'Femtech zal nog veel taboes doen sneuvelen'

inzicht geven in je vruchtbare dagen. Van daaruit begon de branche uit te deinen naar andere domeinen, zoals postzwangerschapskwalen, het bestrijden van perimenopauzale symptomen, maar ook seksualiteit en preventieve gezondheidszorg. In sommige domeinen zien we een ware revolutie: zo was de overgang tot achttien maanden geleden een vrijwel onontgonnen niche, terwijl je nu het ene initiatief na het andere ziet opduiken.' Nog een opvallende vaststelling is dat steeds meer mannelijke productontwikkelaars zich op dit vrouwelijk segment storten. Een teken dat de emancipatiestrijd eindelijk zijn vruchten afwerpt, of eerder een slimme man die een gat in de markt gespot heeft? Volgens schattingen is deze techmarkt over drie jaar 50 miljard dollar waard. 'Femtech is booming business, daar moeten we niet flauw over doen. Toch lijkt emancipatie de grootste rol te spelen: wie een goede oplossing wil bedenken, moet voelen hebben met het probleem in kwestie.'

Twee voorbeelden van hoe het wel én hoe het niet moet, vinden we in het domein van de menstruatie-innovatie. Enerzijds heb je de *tampliner*, een tampon met een soort mini-inlegkruisje of 'pantyliner' eraan vast. Die werd door de Britse gynaecoloog Alex Hooi ontwikkeld, als antwoord op een veelvoorkomende klacht van zijn patiënten, namelijk lekkende tampons en verschuivende inlegkruisjes. Voor de uitwerking van zijn idee sloeg hij de handen in elkaar met kledingtechnologie Ewa

Radziwon, en voilà: de eerste tamponontwerp-upgrade was een feit. Aan de andere kant van het spectrum was er de Duitse Pinky Glove, een roze oversized plastic handschoen die vrouwen konden aantrekken om hun tampon of maandverband 'veilig' te verwijderen en weg te gooien. Want, zo redeneerden de mannelijke 'uitvinders', menstruatiebloed en -producten zijn vies en die moeten we verbergen in een soort felroze hondenpoepzak. De ene uitvinding haalde de '100 beste uitvindingen van 2020'-lijst van *Time Magazine*, de andere werd al vlug afgevoerd wegens 'seksistisch' en 'nutteloze milieuvervuiling'.

ANDERS DAN ANGELINA

'Elke innovatie die erin slaagt om vrouwenperielen te normaliseren of te verhelpen, kan je als femtech beschouwen', besluit Koen Kas. Dat maakt van femtech een brede paraplueterm, die alleen nog maar in omvang zal toenemen en taboes zal doen sneuvelen. 'De nieuwste en meest veelbelovende tak is die van de preventieve gezondheidszorg. Het verhaal van actrice Angelina Jolie kent iedereen: toen ze drager bleek van het BRCA1-kankergene, liet ze haar beide borsten preventief amputeren. 'Wie van jullie zou ook willen weten of ze genetisch belast is?': als ik dat in de aula vraag, steekt één op de vijf studenten een vinger op. Een product dat momenteel getest wordt in klinische studies, zou het verschil kunnen maken: een slimme bh die tumoren kan spotten met behulp van speciale hitesensoren. Een tumor die groeit, genereert warmte. Detecteert de bh hitte? Dan stuurt hij die info naar de gynaecoloog, die de data analyseert en een opvolgonderzoek implanteert. Als ik dat aan mijn studenten vertel, zijn vier op de vijf bereid om zo'n genetisch onderzoek te ondergaan. Een mooi voorbeeld van hoe technologie een soort beschermengel kan worden, die ons gelukkig en gezond door het leven loodst.' >>

